

De ziekte van Parkinson en psychische/gedragsveranderingen

Ariette van Tilborg
Psycholoog/cognitief
gedragstherapeut

Klachten behorend bij Parkinson

- Lichamelijk (traagheid, spierstijfheid en beven.)
- Geestelijk

Psychische klachten

- Depressieve gevoelens
- Angstklachten
- Problemen met het denken (trager denken, geheugenklachten, moeite met dubbeltaken)

Verandering in gevoelsleven

Verandering van het gevoelsleven is een belangrijk symptoom van de ziekte van Parkinson.

Een voorbeeld is het onverwacht emotioneel reageren bij kleine gebeurtenissen, of het onverwacht heftig reageren in situaties die je voorheen gemakkelijk de baas kon. Of juist vervlakkende emoties, alles is egaal.

Verandering in denken

Heel ingrijpend kunnen ook kleine veranderingen in het denken zijn, waardoor men minder snel denkt en reageert, en ook minder gemakkelijk tot besluiten komt. Er lijkt soms ten onrechte sprake te zijn van desinteresse.

Parkinsonpatiënten stellen zich heel geleidelijk, en meestal onbewust, in op die veranderende innerlijke omstandigheden. Ze veranderen daardoor ongemerkt in hun wezen en in hun gedrag.

Net zo ongemerkt veranderen vaak de relaties met het gezin en de omgeving.

Afnemende daadkracht

‘Het komt er niet van’.

Parkinson is een aandoening die er voor zorgt dat mensen er uit zichzelf niet aan toekomen. Ze kunnen wel en willen wel, maar de gedachte en de actie blijft vaak uit. Het is gevolg is dat ze niet doen wat ze graag willen doen, niet doen wat ze moeten doen.

Afnemende daadkracht

De afgenomen daadkracht heeft grote gevolgen voor de wijze waarop mensen zichzelf gaan beleven.

Als je minder 'bedrijfszeker' bent, verdwijnt je zelfvertrouwen.

Afnemende daadkracht

En grote gevolgen voor een relatie:

Bijstellen van onderlinge beelden,
verwachtingen en rollen,

Nieuwe verdeling taken en activiteiten,

Er moet worden 'geduwd'.

Aanpassingsvermogen

Het leven meer methodisch aanpakken-> van te voren weten wat je gaat doen maar ook welke variaties je kunt ondervinden en wat je dan zult doen.

Als je de beslissing vooraf neemt verdwijnt de noodzaak tot improvisatie of ter plekke iets anders moeten besluiten.

Het kan een goede zaak zijn om op tijd afstand te nemen van verantwoordelijkheden die scherpte verlangen en snelle beslissingen. Maar altijd in overleg!

Redenen voor verwijzing

Goede redenen voor verwijzing zijn als de u en/of uw levenspartner behoefte hebben om te praten over één van de volgende aspecten:

- de psychische gevolgen van de ziekte
- aanpassingsproblemen binnen de relatie
- gevoelens van schuld en schaamte
- ongerustheid over emotionele veranderingen
- geheugenveranderingen
- stemmingsveranderingen en/of gedragsveranderingen

Redenen voor verwijzing (2)

Verwijzing is ook zinvol wanneer u problemen heeft bij het accepteren van uw veranderde lichaam, en wanneer uw vertrouwen in uw eigen lichaam weg is of wanneer er heftige lichamelijke reacties zijn bij stress.

Wie?

- Op de site www.parkinsonnet.nl kunt u via de zorgzoeker een hulpverlener vinden bij u in de buurt.

Vragen?